

PROGRAM STUDIÓW

KIERUNEK ZDROWIE PUBLICZNE DRUGIEGO STOPNIA

Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

od cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2025/2026

Część A. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STUDIÓW

1. Koncepcja kształcenia (zgodna ze strategią Uniwersytetu oraz zapotrzebowaniem społeczno-gospodarczym, uwzględniająca przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)

Kierunek Zdrowie Publiczne, jest to kierunek reprezentujący interdyscyplinarne podejście do zrównoważonego procesu kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji w obszarze: nauk medycznych, nauk o zdrowiu i o kulturze fizycznej, jak również nauk społecznych, ekonomicznych i prawnych w celu poprawy stanu zdrowia populacji, poprawy organizacji i zarządzania ochroną zdrowia. Koncepcja kształcenia, umożliwia nie tylko wyjaśnianie wzajemnych relacji pomiędzy zdrowiem a czynnikami społeczno-ekonomicznymi, ale także rozumienie zadań polityki zdrowia publicznego w zmieniających się warunkach kulturowych, technologicznych i ekologicznych. Międzyobszarowe umiejscowienie kierunku - w obszarze nauk medycznych, społecznych i humanistycznych - pozwala na przygotowanie specjalistów w zakresie zdrowia publicznego, którzy po ukończeniu studiów posiadają poszerzoną wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do podejmowania różnorodnych działań na rzecz szeroko rozumianej ochrony zdrowia publicznego, zarówno w wymiarze makrospołecznym, jak i lokalnym. Oznacza to, że absolwenci posiadają interdyscyplinarną wiedzę nabytą w ramach kształcenia dostosowanego do aktualnych standardów oraz potrzeb rynku pracy. Umożliwia to sprawniejsze działania, daje wiedzę i narzędzia do wzięcia odpowiedzialności za podejmowanie decyzji zmierzających do ochrony zdrowia (promowanie zdrowia, zapobieganie chorobom i przywracanie zdrowia). Ponadto pozwala na wyjaśnianie wzajemnych oddziaływań i relacji pomiędzy zdrowiem, czynnikami społecznymi, polityką państwa oraz uwarunkowaniami kulturowymi zarówno w polskim jak i europejskim systemie ochrony zdrowia. Przyjęta koncepcja kształcenia wychodzi naprzeciw oczekiwaniom studentów i rynku pracy, gdyż daje możliwość zdobywania wiedzy i praktyki w ramach modułów tematycznych związanych z zarządzaniem ochroną zdrowia z uwzględnieniem zarządzania kryzysowego, monitorowania badań klinicznych oraz profilaktyki i edukacji zdrowotnej. Absolwenci kierunku Zdrowie Publiczne, po uzyskaniu wpisu do Centralnego Rejestru Osób Uprawnionych do Wykonywania Zawodu Medycznego, wykonują zawód medyczny: profilaktyk. Ramowy zakres zadań zawodowych profilaktyka to m.in.: ocena sytuacji zdrowotnej populacji i określanie priorytetów w zdrowiu publicznym, opracowywanie schematu interwencji zdrowia publicznego, koordynowanie działań dotyczących profilaktyki i promocji zdrowia we współpracy z instytucjami państwowymi, administracją rządową i samorządową, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami uczestniczącymi w edukacji zdrowotnej społeczeństwa, planowanie i ewaluacja programów zdrowotnych, ocena sytuacji finansowej podmiotów wykonujących działalność leczniczą, organizacja procesu realizacji badań przesiewowych i innych świadczeń zdrowotnych w opiece profilaktycznej, sprawowanie opieki nad pacjentami indywidualnymi, prowadzenie edukacji zdrowotnej.

Przyjęta koncepcja kształcenia jest spójna i zgodna z misją oraz strategią Uniwersytetu Medycznego, uwzględnia aktualne regulacje prawne w zakresie zawodów medycznych i stwarza optymalne warunki kształcenia oraz rozwijania współpracy w ramach np. „Szkół Letniej” czy wymiany międzynarodowej.

2. Ogólne cele kształcenia (w tym uzasadnienie utworzenia/prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu)

Umiejscowienie kierunku Zdrowie Publiczne w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej pozwala na przygotowanie profesjonalnej kadry kierowniczej w zakresie zdrowia publicznego. Uzyskanie przez studenta wiedzy, rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych przygotowuje do wykonywania zawodu medycznego: profilaktyk. Celem nadrzędnym jest wykształcenie specjalistów posiadających kompetencje niezbędne do kreowania polityki zdrowotnej, planowania, wdrażania, monitorowania działań prozdrowotnych, posiadających również umiejętności zarządzania i organizowania opieki zdrowotnej na różnych szczeblach oraz realizacji edukacji zdrowotnej. Absolwent w trakcie kształcenia ma osiąść kompetencje do zajmowania wykonawczych stanowisk w podmiotach leczniczych oraz do realizowania świadczeń zdrowotnych, pełnienia różnorodnych funkcji związanych z promocją i ochroną zdrowia w instytucjach państwowych, samorządowych, społecznych oraz prywatnych. Potrafi definiować problemy zdrowia publicznego, systemu opieki zdrowotnej oraz polityki zdrowotnej w Polsce i Unii Europejskiej, a także na świecie. Absolwent jest przygotowany do prowadzenia badań naukowych i podjęcia dalszego kształcenia oraz ustawicznego rozwoju zawodowego. Zdobyte określonych umiejętności intelektualnych i kompetencji umożliwi absolwentowi praktyczne wykorzystanie nabytych efektów uczenia się w obszarze nauk o zdrowiu i realizacji zadań zawodowych profilaktyka.

3. Sylwetka absolwenta (opis kwalifikacji absolwenta w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się)

Absolwent kierunku Zdrowie Publiczne posiada multidyscyplinarną wiedzę oraz prospołeczne umiejętności, które nabywa w ramach efektów uczenia się w obszarze nauk o zdrowiu oraz nauk medycznych.

Umożliwiają mu one realizację zadań zawodowych profilaktyka, w tym: ocenę sytuacji zdrowotnej populacji i określanie priorytetów w zdrowiu publicznym, opracowywanie schematu interwencji zdrowia publicznego, koordynowanie działań dotyczących profilaktyki i promocji zdrowia we współpracy z instytucjami państwowymi, administracją rządową i samorządową, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami uczestniczącymi w edukacji zdrowotnej społeczeństwa, planowanie, wdrażanie i ewaluację programów zdrowotnych, ocenę sytuacji finansowej podmiotów wykonujących działalność leczniczą, organizację procesu realizacji badań przesiewowych i innych świadczeń zdrowotnych w opiece profilaktycznej, sprawowanie opieki nad pacjentami indywidualnymi, prowadzenie edukacji zdrowotnej.

Jest przygotowany aby sprostać wyzwaniom stawianym przed zdrowiem publicznym, w tym wynikającym z narastających problemów zdrowotnych społeczeństw, globalizacji jak również transformacji demograficznej. Posiada umiejętności i kompetencje umożliwiające włączenie się w realizację zadań na dynamicznie rozwijającym się rynku usług medycznych i jednostek administracji ochrony zdrowia. Jest odpowiednio przygotowany do pracy na stanowiskach wykonawczych i kierowniczych w państwowych i prywatnych podmiotach leczniczych, administracji państwowej, administracji samorządowej, w jednostkach naukowo-badawczych, w placówkach inspekcji sanitarno-epidemiologicznej a także firmach farmaceutycznych, mediach i szkolnictwie, oraz międzynarodowych organizacjach realizujących zadania w obszarze zdrowia publicznego. Posiada wiedzę z zakresu organizacji, finansowania i zarządzania systemem ochrony zdrowia, podmiotami leczniczymi, wykazuje pogłębioną wiedzę dotyczącą problemów i kryzysów zdrowotnych społeczeństwa. Absolwent jest przygotowany do ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego, do podejmowania wyzwań badawczych. Posiada umiejętności przeglądu i krytycznej oceny informacji opartej na dowodach naukowych. Jest przygotowany do podjęcia kształcenia w Szkole Doktorskiej i na studiach podyplomowych.

4. Nazwa kierunku studiów (adekwatna do zakładanych efektów uczenia się)

Zdrowie Publiczne

5. Poziom studiów (studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia inżynierskie)

Studia drugiego stopnia

6. Forma lub formy studiów (studia na tym samym kierunku studiów, prowadzone w formie stacjonarnej i niestacjonarnej powinny umożliwić studentowi uzyskanie tych samych efektów uczenia się)

Studia w formie stacjonarnej/niestacjonarnej

7. Profil studiów (ogólnoakademicki lub praktyczny)

Ogólnoakademicki

8. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny lub dyscyplin (do których odnoszą się efekty uczenia się, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)

100%					
DYSCYPLINA 1 WIODĄCA	%	DYSCYPLINA 2	%	DYSCYPLINA 3	%
Nauki o zdrowiu	75	Nauki medyczne	25		

9. Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata

Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia II° na kierunek Zdrowie Publiczne powinna posiadać kwalifikacje I^o lub równorzędne oraz niezbędne kompetencje do kontynuowania kształcenia w zakresie definiowania podstawowych problemów w obszarze zdrowia publicznego populacji, promowania i ochrony zdrowia, poznania i zrozumienia specyfiki systemu ochrony zdrowotnej i polityki zdrowotnej Polski, jak również innych krajów Europejskich. W ramach kontynuacji nauki na poziomie uzupełniającym magisterskim student może wybrać jeden z ~~dwóch~~ trzech bloków tematycznych odpowiadających jego zainteresowaniom: Zarządzanie w opiece zdrowotnej, Monitorowanie badań klinicznych oraz Profilaktyka i edukacja zdrowotna. Studenci, którzy dalej będą zainteresowani pogłębianiem wiedzy i umiejętności praktycznych w systemie ochrony zdrowia mogą kontynuować naukę w ramach studiów III stopnia – czyli studiów doktoranckich, jak również w ramach studiów podyplomowych.

10. Kryteria kwalifikowania kandydatów oraz przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego

Kształcenie na studiach drugiego stopnia mogą podejmować osoby, które ukończyły studia I^o stopnia. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia II° kierunku **Zdrowie Publiczne** powinni spełniać kryteria zawarte w aktualnej Uchwale Senatu Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, określającej warunki i tryb rekrutacji na studia w danym roku akademickim.

11. Zasady i warunki ukończenia studiów

Uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS – nie mniej niż 120 w całym cyklu nauczania. Uzyskanie wszystkich zaliczeń i zdanie egzaminów, odbycie i zaliczenie praktyk, napisanie i obrona pracy magisterskiej.

12. Możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) i kontynuacji kształcenia przez absolwentów

Absolwent kierunku Zdrowie Publiczne może podjąć pracę w: administracji szpitala, zakładach leczniczych, stacjach sanitarno-epidemiologicznych, Ministerstwie Zdrowia, Narodowym Funduszu Zdrowia, administracji państwowej i samorządowej (na szczeblu wojewódzkim, powiatowym lub/i gminnym), zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, prywatnych klinikach, w przemyśle farmaceutycznym, pomocy społecznej. Ponadto w firmach konsultingowych i doradczych z zakresu ochrony zdrowia, hospicjach, instytutach badawczych, w instytucjach zajmujących się ochroną, edukacją i promocją zdrowia, jako edukator zdrowotny w mediach i szkolnictwie, a także agendach światowych np. WHO.

W świetle aktualnych regulacji prawnych absolwent kierunku Zdrowie Publiczne, który uzyska wpis do Centralnego Rejestru Osób Uprawnionych do Wykonywania Zawodu Medycznego, wykonuje zawód medyczny: profilaktyk. Realizuje on zadania w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.

Studia II° oferują niezbędne przygotowanie do możliwości kontynuowania studiów na III° stopniu, II stopnia, studiów podyplomowych oraz studiów mających zastosowanie w ochronie zdrowia. System kształcenia przygotowuje do prowadzenia i udziału w badaniach naukowych, systematycznego doskonalenia zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji umiejętności przydatnych w procesie definiowania i rozwiązywania problemów zdrowotnych na poziomie populacji. Należy zwrócić uwagę, aby dalsze kształcenie absolwenta uwzględniało poszerzanie kluczowych kompetencji w zdrowiu publicznym.

13. Praktyki zawodowe (zasady i forma odbywania praktyk zawodowych, jeśli program je przewiduje)

W celu rozwinięcia niezbędnych umiejętności praktycznych, każdy student kierunku Zdrowie Publiczne musi odbyć praktykę zawodową pod kierunkiem nauczyciela akademickiego lub osoby wyznaczonej przez kierownika placówki, w miejscu w którym realizowane są praktyki. Praktyka realizowana jest przez Uczelnię w ramach zawartych porozumień z podmiotami terenowymi, w których realizowane są praktyki. Student dokonuje wyboru z oferty jaka została dla niego przygotowana przez Wydział. Istnieje także możliwość odbycia praktyki indywidualnej, przygotowanej we własnym zakresie przez studenta po spełnieniu stosownych wymagań, uzyskaniu pozytywnej opinii opiekuna praktyk oraz podpisaniu stosowanego porozumienia między Uczelnią a jednostką wskazaną przez studenta. Praktyka zawodowa jest organizowana w oparciu o program praktyk przygotowanych przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni, w oparciu o plan i program studiów obowiązujący w danym cyklu kształcenia. Nadzór nad merytorycznym przebiegiem praktyk sprawuje Wydział. Harmonogram praktyk ustala opiekun praktyki w miejscu jej odbywania. Ostatecznego zaliczenia praktyk dokonuje opiekun praktyk z ramienia Uczelni na podstawie dziennika praktyk i innych potrzebnych do tego celu dokumentów np. pracy zaliczeniowej, konspektów, o których student był wcześniej informowany przez opiekuna praktyk. Student studiów II stopnia powinien odbyć nie mniej niż 120 godzin praktyk, która powinna trwać nie krócej niż 3 tygodnie i uzyskać 4 ECTS. Uczelnia ma prawo zwiększyć liczbę godzin lub przesunąć pewną liczbę godzin w wymienionych placówkach w zależności od lokalnych możliwości i potrzeb.

Część B. INFORMACJE PODSTAWOWE O KIERUNKU

1. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister
2. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: VII
3. Liczba semestrów: IV
4. Łączna liczba punktów ECTS: 120
5. Łączna liczba godzin zajęć: 1751
6. Łączna liczba pkt ECTS zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli:

Łączna Liczba ECTS z bezp. udziałem nauczycieli	% ECTS z bezp. udziałem nauczycieli w łącznej liczbie ECTS programu studiów
65,11	54,26 %

7. Liczba punktów ECTS zajęć z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych (min. 5 pkt. ECTS w przypadku kierunku przyporządkowanego do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne i społeczne): 13
8. Wymiar oraz liczbę punktów ECTS praktyk zawodowych (jeżeli program je przewiduje):

ECTS	Wymiar (liczba godzin)
4	120

Część C. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE O KIERUNKU

1. Efekty uczenia się (jednakowe dla obu form studiów)

Lp.	Symbol efektu uczenia się	Treść kierunkowego efektu uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
WIEDZA			
1.	K_W01	Prezentuje pogłębioną wiedzę z zakresu rozpoznawania i wstępnej oceny podstawowych zagrożeń dla zdrowia ludności związanych z jakością środowiska, stylem życia i sposobem odżywiania oraz innymi czynnikami ryzyka zdrowotnego	P7S_WG
2.	K_W02	Dysponuje szczegółową wiedzą na temat nadzoru sanitarno-epidemiologicznego	P7S_WG
3.	K_W03	Posiada pogłębioną wiedzę na temat organizacyjno-prawnych i finansowych uwarunkowań funkcjonowania systemów ochrony zdrowia w Polsce i na świecie oraz podmiotów gospodarczych działających w ramach tych systemów	P7S_WG P7S_WK
4.	K_W04	Ma poszerzoną wiedzę dotyczącą zasad planowania i prowadzenia badań naukowych oraz znajomości i możliwości wykorzystania nowoczesnych technik zbierania danych i zasad metodologii nauk	P7S_WK
5.	K_W05	Wykazuje się wiedzą obejmującą znajomość zasad tworzenia i realizowania strategii w obszarze zdrowia publicznego, polityki zdrowotnej i społecznej na poziomie lokalnym, krajowych i europejskim	P7S_WK
6.	K_W06	Posiada podstawową wiedzę na temat procesów interpersonalnych	P7S_WG
7.	K_W07	Dysponuje poszerzoną wiedzą na temat przygotowywania i realizacji programów zdrowotnych i społecznych oraz oceny skuteczności ich oddziaływania na zdrowie i życie jednostek, grup, społeczności lokalnych oraz populacji ogólnokrajowej	P7S_WK
8.	K_W08	Posiada wiedzę o zintegrowanych systemach zarządzania w sytuacjach kryzysowych	P7S_WG
9.	K_W09	Zna zagadnienia dotyczące teoretycznych podstaw i metod badania poglądów dotyczących kwestii związanych ze zdrowiem oraz posiada wiedzę na temat procesu uczenia się kształtowania i zmiany zachowań zdrowotnych	P7S_WK
10.	K_W10	Rozumie wzajemne relacje między procesami politycznymi i efektywnymi działaniami na rzecz zdrowia	P7S_WK
11.	K_W11	Posiada pogłębioną znajomość reguł prawnych stanowiących podstawę organizowania lokalnej, krajowej oraz międzynarodowej polityki zdrowotnej i społecznej, oraz wykazuje się znajomością metod i technik kontraktowania usług zdrowotnych	P7S_WK
12.	K_W12	Zna różne przykłady środowiskowych programów profilaktycznych oraz możliwości ich aplikacji	P7S_WK
13.	K_W13	Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą funkcjonowania podmiotów odpowiedzialnych za działania prospołeczne oraz wiedzę z zakresu monitorowania realizowanych przez nie strategii rozwiązywania problemów społecznych; zna zasady procedury akredytacyjnej zakładów opieki zdrowotnej	P7S_WK
14.	K_W14	Rozumie rolę instytucji funkcjonujących w systemie ochrony zdrowia oraz instytucji działających w innych obszarach działalności państwa: opieki społecznej, edukacji, promocji, nadzoru, planowania. Krytycznie ocenia główne trendy i projekty występujące w w/w obszarach działalności państwa	P7S_WK
15.	K_W15	Zna zasady i uwarunkowania alokacji środków na wszystkich poziomach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia	P7S_WK

16.	K_W16	Posiada wiedzę na temat czynników warunkujących skuteczne i efektywne zarządzanie zasobami ludzkimi	P7S_WK
17.	K_W17	Zna zasady gromadzenia, wykorzystania i ochrony zasobów informacyjnych w sektorze ochrony zdrowia	P7S_WG
18.	K_W18	Posiada pogłębioną wiedzę o regulacjach prawnych dotyczących gromadzenia i obiegu dokumentów elektronicznych w ramach systemu ochrony zdrowia	P7S_WK
19.	K_W19	Rozumie podstawowe zasady i znaczenie właściwego kształtowania kultury bezpieczeństwa i higieny pracy	P7S_WG
20.	K_W20	Posiada wiedzę o zasadach korzystania z tzw. prawa własności intelektualnej w obszarze funkcjonowania jednostek systemu ochrony zdrowia (m.in. prawa autorskie, prawa własności przemysłowej, ochrona baz danych)	P7S_WK
21.	K_W21	Posiada pogłębioną wiedzę o zasadach przygotowywania raportów i pisania prac naukowych	P7S_WK
22.	K_W22	Posiada wiedzę na temat aktualnych problemów oraz determinantów zdrowia międzynarodowego	P7S_WG
23.	K_W23	Zna i rozumie ekonomiczne uwarunkowania związane z działalnością instytucji świadczących usługi lecznicze, wie jak założyć i prowadzić działalność gospodarczą w obrębie różnych form organizacyjnych jednostek medycznych	P7S_WK
24.	K_W24	Posiada pogłębioną wiedzę o modelach opieki i pomocy osobom niepełnosprawnym funkcjonujących w Polsce i innych wybranych krajach UE	P7S_WK
25.	K_W25	Ma wiedzę o aktualnych kierunkach rozwoju i najnowszych odkryciach w dziedzinie ochrony zdrowia	P7S_WG
26.	K_W26	Posiada rozszerzoną wiedzę na temat instytucji i struktur społecznych, istniejących pomiędzy nimi więzi oraz reguł rządzących ich funkcjonowaniem i wzajemnymi relacjami w różnych kręgach kulturowych	P7S_WK
27.	K_W27	Posiada rozszerzoną wiedzę na temat uwarunkowań etycznych świadczenia opieki zdrowotnej	P7S_WK
28.	K_W28	Posiada wiedzę z zakresu biologicznych uwarunkowań żywienia człowieka	P7S_WG
29.	K_W29	Posiada rozszerzoną wiedzę na temat znaczenia jakości środowiska przyrodniczego dla zdrowia człowieka	P7S_WG
30.	K_W30	Posiada wiedzę i zna zasady postępowania w różnego typu sytuacjach kryzysowych	P7S_WG
31.	K_W31	Posiada rozszerzoną wiedzę na temat zasad profilaktyki wybranych chorób zakaźnych i konsekwencji braku ich realizacji	P7S_WG P7S_WK
32.	K_W32	Wskazuje rzetelne źródła informacji zgodnej z dowodami naukowymi w obszarze zdrowia i stylu życia	P7S_WG
33.	K_W33	Zna zasady etyki w pracy nauczyciela w placówkach oświatowych	P7S_WG
34.	K_W34	Zna różnorodne uwarunkowania procesów uczenia się i nauczania z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych	P7S_WG
35.	K_W35	Zna organizację i funkcjonowanie systemu oświaty w Polsce	P7S_WG
36.	K_W36	Zna zasady prowadzenia dydaktyki i edukacji zdrowotnej w szkole ponadpodstawowej	P7S_WG
37.	K_W37	Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie koordynowania i ewaluacji programów polityki zdrowotnej	P7S_WG
UMIĘTNOŚCI			
38.	K_U01	Posiada i doskonali umiejętność integrowania wiedzy teoretycznej z praktyką w zakresie komunikowania się i pracy w zespole	P7S_UK P7S_UO

39.	K_U02	Posiada umiejętność planowania i oceniania jakości i skuteczności komunikowania na różnych poziomach w trakcie osiągnięcia wyznaczonych celów	P7S_UK P7S_UU
40.	K_U03	Posiada umiejętności dotyczące wykorzystania wiedzy teoretycznej, postrzegania, obserwacji i interpretacji zjawisk związanych ze zdrowiem populacji oraz umiejętność wyjaśniania wzajemnych relacji między zdrowiem, środowiskiem oraz czynnikami społeczno-ekonomicznymi	P7S_UW
41.	K_U04	Potrafi wyszukiwać i analizować informacje pozyskane z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie wnioski wypływające z wyników badań oraz formułować sądy na temat problemów zdrowotnych i związanych z nimi zagrożeń, oraz potrzeb rozwojowych jednostki, określonej zbiorowości oraz populacji	P7S_UW
42.	K_U05	Planuje, wdraża, monitoruje i ocenia programy przygotowywane i realizowane w obszarze zdrowia publicznego w zakresie, działalności profilaktycznej, informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej	P7S_UK P7S_UW
43.	K_U06	Potrafi określić/sformułować problemy będące konsekwencją wpływu wywieranego przez politykę zdrowotną państwa na funkcjonowanie programów profilaktycznych z zakresu ochrony zdrowia i inne polityki	P7S_UW
44.	K_U07	Opisuje i dyskutuje główne strategie zdrowotne wybranych krajów europejskich oraz strategie zdrowia publicznego WHO	P7S_UW
45.	K_U08	Pracując z dostępnymi danymi, potrafi opisać i wyjaśnić społeczno-ekonomiczne, etyczne i kulturowe czynniki wpływające na zdrowie i świadczenie usług w dziedzinie zdrowia środowiskowego	P7S_UW
46.	K_U09	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację ekspertyz i raportów z zakresu polityki zdrowotnej, ekonomiki zdrowia oraz opisujących stan zdrowia społeczeństwa	P7S_UW
47.	K_U10	Umie samodzielnie przeprowadzić, w trakcie rozwiązywania konkretnych problemów, analizę strategiczną zakładów opieki zdrowotnej i innych podmiotów działających w sferze ochrony zdrowia	P7S_UW
48.	K_U11	Identyfikuje bariery we wdrażaniu edukacji zdrowotnej w poszczególnych wybranych grupach społecznych i populacjach, stosuje właściwe metody i umiejętności komunikacyjne w trakcie procesów edukacyjnych i rozwojowych	P7S_UW
49.	K_U12	Podejmuje działania na rzecz zwiększania świadomości społecznej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracy	P7S_UK
50.	K_U13	Posiada umiejętność doboru i wykorzystywania narzędzi informatycznych stosowanych przy realizowaniu programów promocyjnych i innych działań w sferze ochrony zdrowia	P7S_UW
51.	K_U14	Posiada umiejętności wdrażania w jednostkach ochrony zdrowia zasad ochrony i bezpieczeństwa danych osobowych, w szczególności tych, które dotyczą zdrowia jednostek	P7S_UW
52.	K_U15	Zna język obcy - rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy związane ze zdrowiem publicznym	P7S_UK
53.	K_U16	Umie założyć działalność gospodarczą w różnych formach organizacyjnych jednostek medycznych przy podejmowaniu działalności gospodarczej	P7S_UW
54.	K_U17	Interpretuje podstawowe akty prawne zarówno polskie jak i międzynarodowe	P7S_UW
55.	K_U18	Potrafi wskazać podstawowe obszary i zjawiska społeczne oddziałujące na system ochrony zdrowia	P7S_UW
56.	K_U19	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii do opisu i analizowania uwarunkowań społeczno-kulturowych świadczenia usług z zakresu ochrony zdrowia	P7S_UK
57.	K_U20	Umie radzić sobie z sytuacjami kryzysowymi	P7S_UW

58.	K_U21	Identyfikuje rzetelne źródła informacji i rozpoznaje dezinformację w obszarze zdrowia	P7S_UW
59.	K_U22	Potrafi zaplanować, przeprowadzić i ocenić zajęcia z zakresu edukacji zdrowotnej w szkole ponadpodstawowej	P7S_UW P7S_UK
60.	K_U23	Potrafi zarządzać programami polityki zdrowotnej i prowadzić ich ewaluację	P7S_UW P7S_UO
61.	K_U24	Podejmuje skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym w szkole ponadpodstawowej z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	P7S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
62.	K_K01	Zna poziom swoich kompetencji i jest gotów do ich poszerzania oraz korzystania z pomocy ekspertów, współpracuje w zespole interdyscyplinarnym, zgodnie z zasadami etyki zawodowej i obowiązującymi uregulowaniami prawnymi	P7S_KK
63.	K_K02	Przejawia zaangażowanie w promocję zdrowia publicznego i wykazuje zainteresowanie problemami polityki społecznej i zdrowotnej	P7S_KO
64.	K_K03	Ma świadomość pełnionej roli społecznej oraz uprawnień i zobowiązań z niej wynikających	P7S_KR
65.	K_K04	Potrafi współpracować z agencjami rządowymi i organizacjami pożytku publicznego w działaniach podejmowanych na rzecz poprawy stylu życia społeczeństwa i profilaktyki chorób cywilizacyjnych	P7S_KR
66.	K_K05	Jest wartościowym i odpowiedzialnym członkiem zespołu w organizacjach zajmujących się ochroną zdrowia	P7S_KO
67.	K_K06	Docenia rolę dobrych praktyk w zapobieganiu zagrożeniom w środowisku pracy	P7S_KR
68.	K_K07	Potrafi, w szerokim zakresie, formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając umiejętnie zalety i wady różnych rozwiązań	P7S_KR P7S_KO
69.	K_K08	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności badawcze, korzystając z różnych źródeł informacji oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozstrzygnięcia praktycznych problemów.	PS7_KK
70.	K_K09	Przestrzega zasad etycznych obowiązujących w badaniach naukowych i organizacji pracy, zwłaszcza w kontaktach ze współpracownikami i klientami/pacjentami	PS7_KR
71.	K_K10	Potrafi zorganizować sobie miejsce pracy tak, aby zadbać o bezpieczeństwo własne i współpracowników	PS7_KK P7S_KR
72.	K_K11	Potrafi kompetentnie planować pracę i projektować zadania w ramach zespołu	PS7_KK P7S_KR
73.	K_K12	Potrafi identyfikować sytuacje kryzysowe i jest w stanie odnajdywać się w swojej roli zawodowej w sytuacjach trudnych	PS7_KK P7S_KR
74.	K_K13	Wykazuje się i potrafi kształtować odpowiedzialną postawę w stosunku do środowiska naturalnego i zdrowia globalnego	PS7_KK P7S_KR
75.	K_K14	Potrafi budować i utrzymywać relacje ze środowiskiem szkolnym i jego najbliższym otoczeniem w zakresie planowania i realizacji edukacji zdrowotnej	P7S_KO
76.	K_K15	Podejmuje działania na rzecz zwiększania świadomości społecznej w zakresie profilaktyki chorób	P7S_KO

2. Wykaz zajęć lub grup zajęć wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów*

Lp.	zajęcia/grupa zajęć	ECTS	Symbole efektów uczenia się	podstawowe treści programowe	metody oceny i weryfikacji EU*
1.	Socjologia zdrowia	2	K_W14 K_U03 K_K03	<p>Geneza socjologii zdrowia. Relacje pomiędzy socjologią zdrowia i socjologią medycyny. Współczesne badania z zakresu socjologii zdrowia.</p> <p>Perspektywy socjologiczne w analizie choroby (funkcjonaliz, teoria konfliktu, interakcjonizm)</p> <p>Socjologiczne koncepcje choroby (PARsons, Goffmna, Schutz, konstruktywizm społeczny)</p> <p>Laickie definicje zdrowia i choroby.</p> <p>Kultura a medycyna i zdrowie. Wpływ kultury na pojmowanie zdrowia i choroby.</p> <p>Pacjent odmienny kulturowo</p> <p>Społeczno- kulturowe determinanty zdrowia i choroby.</p> <p>Płeć a zdrowie</p> <p>Choroba jako forma dewiacji. Psychospołeczne konsekwencje choroby. Choroba jako źródło marginalizacji i dyskryminacji. Naznaczenie społeczne i samonaznaczenia osób chorych.</p> <p>Socjologia instytucji medycznych. Modele opieki szpitalnej. Wpływ czynników społecznych na proces leczenia. Szpital jako źródło stresu. Szpital jako instytucja totalna.</p> <p>Dysfunkcjonalność instytucji medycznych.</p> <p>Medykalizacja społeczeństwa. Źródła niezadowolenia ze służby zdrowia.</p> <p>Społeczne konsekwencje genetyki</p>	Odpowiedź ustna, wykonanie zadania, test

2.	Psychologia zachowań zdrowotnych	2	K_W06 K_W09 K_U04 K_K02	<p>Modele zdrowia</p> <p>Model salutogenetyczny A. Antonowsky'ego</p> <p>Zachowania zdrowotne – pojęcie, istota, rodzaje, modele wyjaśniające</p> <p>Zdrowie i choroba a stres psychologiczny</p> <p>Choroby somatopsychiczne – typy, objawy, występowanie</p> <p>Osobowość jako czynnik determinujący dobrostan biopsychospołeczny jednostki</p> <p>Psychologiczne uwarunkowania chorób układu krążenia</p> <p>Psychologiczne mechanizmy powstawania i rozwoju chorób nowotworowych</p> <p>Czynniki psychologiczne determinujące rozwój chorób psychosomatycznych</p> <p>Zdrowotne konsekwencje zdarzeń traumatycznych w okresie dzieciństwa</p> <p>Psychologiczne i biologiczne uwarunkowania choroby alkoholowej</p> <p>Zaburzenia odżywiania</p>	Odpowiedź ustna, odpowiedź pisemna, analiza przypadku
3.	Metodologia badań	2	K_W04 K_W07 K_W09 K_W21 K_U04 K_U09 K_K08 K_K09	<p>Zasady gromadzenia danych</p> <p>Procedury badawcze: sondaż, badanie terenowe, badanie panelowe i polingowe</p> <p>Metody badawcze: monograficzna, strategiczna, bibliograficzna, ekologiczna</p> <p>Metody badań historycznych i politologicznych</p> <p>Dobór próby do badań</p> <p>Opracowanie zebranych materiałów badawczych</p> <p>Sondaże telefoniczne</p> <p>Nowe technologie w badaniach sondażowych CATI, CAP, CASI, CSAQ, TDE</p> <p>Zasady pisania pracy magisterskiej</p> <p>Szkoły metodologiczne, poznańska szkoła metodologiczna</p> <p>Badania ewaluacyjne</p> <p>Podstawy logiki klasycznej</p>	Odpowiedź pisemna, projekt,

4.	Ekologia człowieka	2	K_W01 K_W14 K_W29 K_U03 K_U08 K_K03	Podstawowe definicje związane z ekologią człowieka. Autekologia (ekologia fizjologiczna). Synekologia (biocenologia), wpływ czynników ekologicznych na organizm, rodzaje gatunków związanych z tolerancją ekologiczną i czynnikami środowiska, ekosystem). Wskaźniki różnorodności biologicznej. Prawa ekologiczne (Voisina, Liebiga, Mitscherlicha, Shelforda). Środowiskowe skutki rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego. Problem głodu na świecie. Wzrost liczebności populacji ludzkiej w zarysie historycznym oraz jego środowiskowe, zdrowotne oraz społeczne skutki. Źródła degradacji środowiska. Gospodarka wodna w Polsce, energetyka wodna. Podstawy gospodarki odpadami. Odpady medyczne. Definicje, klasyfikacje, regulacje prawne, zagrożenia, sposoby unieszkodliwiania. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska. Ekonomiczną wartość zasobów środowiska przyrodniczego i kosztów środowiskowych związanych z działalnością gospodarczą człowieka. Prawno- administracyjne i ekonomiczne instrumenty ochrony środowiska. Bioindykatory, definicja, charakterystyka, zastosowanie w ocenie środowiska lądowego, wodnego oraz powietrza. Nanotechnologiczne zagrożenia dla stanu zdrowia i środowiska naturalnego. Wpływ czynników ekologicznych na organizm, zmian klimatu na jakość środowiska i zdrowie człowieka. Przykłady projektów instytucji funkcjonujących na rzecz ochrony zdrowia i środowiska. Ekologia miasta – czynniki środowiska życia człowieka, ich zmiany w czasie i przestrzeni.	Odpowiedź ustna, test,
----	--------------------	---	--	---	------------------------

5.	Wykorzystanie narzędzi informatycznych w zarządzaniu	3	<p>K_W03 K_W17 K_W23 K_U13 K_U16 K_K05</p>	<p>Cele oraz zakres zastosowania systemów informatycznych w obszarach kadrowo - płacowych Tworzenie baz danych pracowniczych Tworzenie bazy danych o otoczeniu firmy Tworzenie bazy danych o systemie wynagrodzeń Zakładanie okresów płacowych oraz kalkulowanie wynagrodzeń za dany okres Wykonywanie wydruków kontrolnych i sprawozdawczych wspomagających zarządzanie zasobami ludzkimi Wykorzystywanie systemów informatycznych w rachunkowości firmy Metody zbierania informacji pierwotnych i wtórnych w ochronie zdrowia Rodzaje medycznych portali internetowych i ich ocena Bazy danych – rodzaje, poszukiwanie, dostępność System obsługi przychodni i systemu obsługi szpitala Zasilanie informatyczne dotyczące ewidencji i ruchu chorych Systemy informatyczne stosowane na Bloku operacyjnym Dokumentacja medyczna w elektronicznym systemie ESKULAP Ewidencja leków</p>	Test cząstkowy, wykonane zadania odpowiedź ustna
6.	Ekonomia	2	<p>K_W03 K_W14 K_W23 K_W15 K_U03 K_U09 K_U16 K_K02 K_K08</p>	<p>Główne kategorie mikro i makroekonomiczne Pojęcie, wskaźniki empiryczne oraz determinanty wzrostu gospodarczego Przyczyny i konsekwencje nierównowagi makroekonomicznej – cykl koniunkturalny Pojęcie, wskaźniki empiryczne i geneza inflacji Rynek pracy i problemy bezrobocia Budżet państwa oraz równowaga i nierównowaga budżetowa Handel zagraniczny, przepływy kapitału oraz wymiana pieniądza w skali międzynarodowej Analiza procesów mikro i makroekonomicznych</p>	Test

7.	Pedagogika ogólna	2	K_W07 K_W09 K_U05 K_U11 K_K07	<p>Pedagogika jako nauka: działy pedagogiki, podstawowe dyscypliny pedagogiki.</p> <p>Główne kierunki (trendy) współczesnej pedagogiki.</p> <p>Pedagogika zdrowia: podstawowe zadania oraz cele badań pedagogiki zdrowia. Wychowanie zdrowotne, edukacja zdrowotna, edukacja pacjenta, oświata zdrowotna – definicje, cele.</p> <p>Zachowania zdrowotne: zachowania prozdrowotne, antyzdrowotne, nawykowe, intencjonalne; zachowania w sytuacji zdrowia i choroby. Zasady kształtowania i fazy zmiany zachowań zdrowotnych.</p> <p>Współczesne modele edukacji zdrowotnej: edukacja zdrowotna zorientowana na chorobę, na czynniki ryzyka, na zdrowie.</p> <p>Andragogika. Kształcenie ustawiczne – cechy i cele; formy edukacji zawodowej dorosłych. Uczenie się jako proces.</p> <p>Pedagogika opiekuńczo – wychowawcza: definicja, przedmiot, funkcje; rodzaje opieki; rodzaje adopcji; placówki opiekuńczo – wychowawcze.</p> <p>Pedagogika specjalna: zadania, funkcje; osoba z niepełnosprawnością, zasady pracy z dzieckiem z ADHD, objawy autyzmu, rodzaje niepełnosprawności intelektualnej.</p> <p>Pedagogika medialna. Komputerowe wspomaganie kształcenia (CAL). Kształcenie zdalne (E-learning, blended learning). Komunikowanie się w sytuacjach dydaktycznych: zadania nauczyciela wspomagające komunikację interpersonalną w procesie kształcenia.</p> <p>Cechy wychowania: intencjonalność, złożoność, interaktywność, relatywność, długotrwałość. Społeczne mechanizmy wychowania: uleganie, identyfikacja, internalizacja. Metody wychowania: metody modelowania, zadaniowe, perswazji, metody nagradzania i karania.</p> <p>Planowanie metodyczne zajęć dydaktycznych w ramach edukacji zdrowotnej – scenariusz zajęć.</p>	Wykonane zadania, odpowiedź ustna, test
8.	Marketing w ochronie zdrowia	2	K_W03 K_W23 K_U05 K_U10 K_K05 K_K11	<p>Teorie i pojęcia związane z marketingiem w ochronie zdrowia : marketing usług, marketing farmaceutyczny, marketing społeczny, kampanie społeczne. Miejsce marketingu w przedsiębiorstwie medycznym na rynku. Uwarunkowania i zasady tworzenia narzędzi marketingu- mix na rynku usług medycznych (strategie usługowego produktu, ceny(rola refundacji), dystrybucji (lokalizacji), promocji(ograniczenia prawne), świadectwa materialnego, kapitału ludzkiego, procesu świadczenia) oraz produktów medycznych (produkt, cena(marża handlowa, crosseling,), dystrybucja, promocja, ludzie) - przykłady wdrożeń dla usług, sprzętu medycznego, leków.</p> <p>Public relations w systemie komunikacji marketingowej podmiotów wykonujących działalność</p>	Wykonanie zadania- odpowiedź ustna, analiza przypadku

				<p>leczniczą.</p> <p>Marketing społeczny i kampanie społeczne</p> <p>Plany działań marketingowych jako operacjonalizacja zadań wynikających z planu marketingowego firmy medycznej. Planowanie, alokacja zasobów, wdrażanie, kontrola związana z marketingem- mix na rynku usług i produktów medycznych</p> <p>Projektowanie usługi medycznej (persona, analiza grupy docelowej, poziomy usługowego produktu, graficzny opis procesu świadczenia usługi, schemat blokowy, diagram analiza storyboard)</p> <p>Obsługa klienta i budowanie relacji. Umiejętności komunikacyjne. Trudni klienci rodzaje i techniki obsługi</p>	
9.	Umiejętności społeczne w zdrowiu publicznym - wystąpienia publiczne	1	<p>K_W06</p> <p>K_W16</p> <p>K_W30</p> <p>K_U01</p> <p>K_U02</p> <p>K_U20</p> <p>K_K01</p> <p>K_K05</p> <p>K_K04</p> <p>K_K07</p> <p>K_K12</p>	<p>Podstawy komunikacji werbalnej i niewerbalnej. Dress code w biznesie.</p> <p>Prowadzenie zabrania pracowniczego, team briefing. Prezentacja pomysłu, produktu, idei oparta o doświadczeniach TEDMED, TEDx.</p> <p>Relacje z mediami -konstrukcja press release w kontekście wydarzeń prozdrowotnych.</p> <p>TKonferencja prasowa w sytuacji kryzysowej – symulacja konferencji z rejestracją i nagraniem. Analiza błędów i zachowań.</p> <p>Wywiad radiowy, telewizyjny, program – symulacja wywiadu radiowego, próba głosowa.</p>	Projekt prezentacja, wykonanie zadania odpowiedź ustna

10.	Zdrowie środowiskowe	2	K_W01 K_W29 K_U03 K_U08 K_K13	<p>Rola czynników środowiskowych biologicznych, fizycznych i chemicznych, w rozwoju chorób, w tym nowotworów.</p> <p>Wpływ rytmów biologicznych na organizmy żywe.</p> <p>Wpływ promieniowania słonecznego na organizm człowieka.</p> <p>Rola diety, używek i aktywności fizycznej w zachowaniu zdrowia.</p> <p>Bezpieczne środowisko domowe i miejsca pracy.</p> <p>Zagrożenia środowiska naturalnego związane z działalnością człowieka.</p> <p>Prozdrowotne wykorzystanie środowiska naturalnego.</p>	<p>odpowiedź ustna</p> <p>test</p> <p>przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej</p>
11.	Epidemiologia	4	K_W02 K_W04 K_W05 K_W10 K_W14 K_W25 K_U03 K_U07 K_U09 K_U10 K_U18 K_K01 K_K08 K_09	<p>Historia epidemiologii</p> <p>Analiza epidemiologiczna</p> <p>Metodologia badań epidemiologicznych</p> <p>Epidemiologia i jej subdyscypliny: epidemiologia kliniczna, społeczna, szpitalna</p> <p>Analiza trendów zapadalności i umieralności; rozróżnienie między współczynnikami i wskaźnikami w epidemiologii</p> <p>Podsumowanie dotyczące pandemii COVID-19 i analiza aktualnych modeli epidemiologicznych</p> <p>Szczepienia w Europie, rozróżnienie procedury EUA i CMA dla obrotu warunkowego, omówienie aktualnego schematu szczepień</p> <p>Zagrożenia epidemiologiczne w obliczu kryzysu uchodźczego i humanitarnego wygenerowanego agresją Rosji na Ukrainę</p> <p>Analiza opsiowa i dobór optymalnych protokołów badawczych, weryfikacja hipotez epidemiologicznych, podstawowe miary związku w epidemiologii analitycznej</p> <p>Fakty i mity na temat obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych w konfrontacji z aktualnymi danymi epidemiologicznymi i odmów szczepień w Polsce</p> <p>Epidemiologia zakażeń szpitalnych</p> <p>Postaci kliniczne zakażeń szpitalnych, rodzaje antybiotykoterapii i zasady okołoperacyjnej profilaktyki antybiotykowej</p> <p>Bioterroryzm</p>	<p>Test, wykonanie zadania</p>

				Epidemiologia perinatalna Choroby odkleszczowe Choroby przenoszone drogą płciową Antropozoonozy	
--	--	--	--	--	--

12.	Biostatystyka	2	K_W04 K_W21 K_U04 K_K05 K_K08	<p>Techniki wnioskowania statycznego – estymacja punktowa, metody wyznaczania estymatorów, estymacja przedziałowa, weryfikacja hipotez statystycznych.</p> <p>Testy statystyczne dla porównania dwóch grup (testy: t-Studenta, Wilcoxon, U Man-na Whitney).</p> <p>Testy statystyczne dla porównania więcej niż dwóch grup (ANOVA dla modelu zmien-nych powiązanych i niepowiązanych, test Friedmana, test Kruskala-Wallisa, testy post-hoc) cz. I.</p> <p>Testy statystyczne dla porównania więcej niż dwóch grup (ANOVA dla modelu zmien-nych powiązanych i niepowiązanych, test Friedmana, test Kruskala-Wallisa, testy post-hoc) cz. II</p> <p>Testy statystyczne dla skali nominalnej (test Chi2 Pearsona i NW, dokładny test Fishera, test V2, test Chi2 z poprawką Yatesa, test McNemary) cz. I.</p> <p>Testy statystyczne dla skali nominalnej (test Chi2 Pearsona i NW, dokładny test Fishera, test V2, test Chi2 z poprawką Yatesa, test McNemary) cz. II..</p> <p>Testy diagnostyczne czułości, swoistości, krzywa ROC, RR – ryzyko względne, iloraz szans</p> <p>Korelacja i regresja (współczynnik korelacji liniowej Pearsona, współczynnik determinacji, regresja liniowa, nieparametryczny współczynnik korelacji Spearmana).</p>	Wykonanie zadania, odpowiedź pisemna, odpowiedź ustna, test, projekt
-----	---------------	---	---	---	--

13.	Elementy zdrowia publicznego	2	K_W03 K_W05 K_W22 K_W12 K_W25 K_W14 K_W22 K_U03 K_U05 K_U04 K_U17 K_U08 K_U07 K_K02 K_K07 K_K08	Cele i zadania zdrowia publicznego. Szczepienia jako narzędzie zdrowia publicznego Rozwój szczepień a zmieniająca się sytuacja epidemiologiczna w Polsce i na świecie. Bezpieczeństwo szczepień - ocena przedrejestracyjna i porejestracyjna. Nowoczesne metody i sposoby nadzoru nad bezpieczeństwem szczepień. Sytuacja zdrowotna ludności Polski - raport NIZP-PZH. Omówienie najważniejszych części. Wpływ transformacji demograficznej i epidemiologicznej na zdrowie publiczne. Międzynarodowa współpraca w zakresie zdrowia oraz europejska strategia zdrowia. Instytucje zdrowia publicznego w Polsce Zadania samorządów terytorialnych w odniesieniu do zdrowia i profilaktyki zdrowotnej. Tworzenie strategii zdrowotnej dla wybranej jednostki samorządowej. Metody oceny zdrowia i potrzeb zdrowotnych społeczeństwa. Nowe wyzwania dla zdrowia publicznego w kontekście determinantów zdrowia.	Test, odpowiedź ustna, projekt
-----	------------------------------	---	--	--	--------------------------------

14.	Prawo pracy	2	K_W03 K_U12 K_U17 K_K10	<p>Źródła prawa pracy. Sposoby nawiązania i rozwiązania stosunku pracy. Obowiązki i prawa pracownika. Obowiązki i prawa pracodawcy. Urlop wypoczynkowy. Wynagrodzenie za pracę. Czas pracy. Szczególne uprawnienia związane z macierzyństwem. Zakaz konkurencji. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Podstawowe zasady BHP.</p>	test
15.	Żywność człowieka	2	K_W02 K_W12 K_W28 K_U03 K_K02	<p>Zadania nauki o żywieniu w kontekście polityki żywnościowej. Problemy żywieniowe świata i działania organizacji międzynarodowych w tym zakresie. Problemy żywieniowe Polski. Żywność a zwyczaje kulturowe, tradycje i nawyki żywieniowe - zdrowotne konsekwencje społeczne. Dietozależne choroby cywilizacyjne. Biochemia i fizjologia żywienia człowieka. Strawność pożywienia. Spożycie węglowodanów, tłuszczów, białka a zdrowie człowieka. Potrzeby energetyczne organizmu. Bilans energii - kontrola masy ciała. Szacowanie spożycia i przemiany materii. Adaptacja do niedożywienia i przeżywania, mikrobiota jelitowa i ich rola regulacyjna. Immunologia przewodu pokarmowego. Interakcje lek-żywność. Żywność a informacja genetyczna człowieka. Genetyczne zróżnicowanie potrzeb pokarmowych. Genetyczna determinacja smaku. Alergie i nietolerancje pokarmowe. Zapotrzebowanie pokarmowe człowieka. Wartość energetyczna i wartość odżywcza pożywienia. Tabele składu i wartości odżywczej żywności jako źródło informacji. Właściwości funkcjonalne i fizjologiczne błonnika pokarmowego. Bilans wody w organizmie Żywność ludzi zdrowych w różnych okresach życia. Zalecenia żywieniowe. Normy żywieniowe- metody wyznaczania. Ocena stanu odżywienia i sposobów odżywiania. Ocena wyżywienia. Diety alternatywne. Suplementacja racji pokarmowych. Źródła energii i składników odżywczych w budżetach gospodarstw domowych. Racjonalizacja żywienia ludności. Zasady planowania i ocena jadłospisów w żywieniu zbiorowym. Zagrożenia zdrowia związane ze stylem życia i choroby związane z żywnością, żywnością i odżywianiem. Rola żywienia w profilaktyce i leczeniu chorób, żywność człowieka chorego. Dietozależne problemy zdrowotne.</p>	Test, odpowiedź ustna

				<p>Diety w wybranych chorobach: otyłość, jadłowstręt psychiczny i bulimia.</p> <p>Charakterystyka żywności z punktu widzenia jej zagrożeń dla zdrowia. Produkty spożywcze-jakość zdrowotna, substancje antyodżywcze, toksyczne.</p> <p>Pasożyty człowieka pochodzące z żywności.</p> <p>Zmiany wartości odżywczej podczas przechowywania, konserwacji i przetwarzania żywności. Przemysłowa produkcja żywności – zalety i zagrożenia. Substancje obce towarzyszące produktom spożywczym</p> <p>Wzbogacanie żywności (suplementacja). Żywność specjalnego przeznaczenia. Żywność modyfikowana genetycznie.</p> <p>Prawo żywnościowe w polskim systemie prawa, regulacje prawne UE dotyczące żywności. Ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Rola urzędowej kontroli żywności. Kontrola nadzoru sanitarnego nad produkcją żywności. Znakowanie żywności. Informacje producentów o wartości odżywczej produktów spożywczych. Higiena artykułów żywnościowych i przedmiotów codziennego użytku mających kontakt z żywnością.</p> <p>Programy służące poprawie stanu zdrowia ludności poprzez poprawę jakości żywności oraz sposobów żywienia. Upowszechnianie wiedzy o prawidłowym żywieniu. Edukacja w zakresie higieny żywności i żywienia. Zdrowie a zagrożenia związane ze stylem życia.</p>	
--	--	--	--	--	--

16.	Prawo zdrowia publicznego	4	K_W03 K_U17 K_U16 K_K03	Istota i podstawowa terminologia dot. systemu prawnego w Polsce. Zakres, systematyka i źródła prawa w Polsce. Prawne aspekty dot. wykonywania zawodów medycznych, funkcjonowania podmiotów leczniczych, prowadzenia działalności leczniczej.	test
17.	Polityka społeczna i zdrowotna	3	K_W03 K_W05 K_W07 K_W25 K_W14 K_W26 K_U04 K_U03 K_U08 K_U18 K_K02 K_K08 K_K03	Przedmiot, definicje, zakresy, funkcje i zadania polityki społecznej Geneza i etapy rozwoju polityki społecznej w Polsce i Europie Problem interdyscyplinarności polityki społecznej Doktryny polityki społecznej. Modele polityki społecznej Zabezpieczenie społeczne – cele i funkcje zabezpieczenia społecznego, instrumenty realizacji polityki społecznej w tym obszarze. Definicje, zakres i konteksty polityki społecznej. Historia polityki społecznej Uwarunkowania polityki społecznej. Wartości i zasady polityki społecznej. Style i instrumenty polityki społecznej. Sektory, podmioty, poziomy i organizacja polityki społecznej. Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej Ewaluacja i analiza polityki społecznej. Polityka społeczna w różnych krajach i modele polityki społecznej. Teoria kwestii i problemów społecznych. Rodziny polskie i polityka rodzinna; stan i kierunki przemian Problemy społeczne w sferze pracy. Zatrudnienie i bezrobocie – definicje rynku pracy, istota bezrobocia, zasady przyznawania świadczeń z tytułu bezrobocia. Zamożność, dochody, ubóstwo, świadczenia społeczne Edukacja, wiedza i umiejętności; szkolnictwo, polityka edukacyjna i poradnictwo. Dyskryminacja a równouprawnienie; zadania dla polityki społecznej. Przestępczość jako problem społeczny; profilaktyka społeczna i polityka kryminalna Współczesna kwestia mieszkaniowa w Polsce; geneza, uwarunkowania, perspektywy rozwiązań. Polityka społeczna wobec procesów migracyjnych. Ubóstwo, marginalność i wykluczenie społeczne. Spory wokół społecznych funkcji państwa. Lokalna polityka	Test, diagnoza przypadku, wykonanie zadania, odpowiedź ustna

				<p>społeczna. Rola trzeciego sektora w polityce społecznej</p> <p>Dialog społeczny a polityka społeczna. Pomoc społeczna – cele i funkcje pomocy społecznej, zasady przyznawania pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych. Zatrudnienie i bezrobocie – definicje rynku pracy, istota bezrobocia, zasady przyznawania świadczeń z tytułu bezrobocia</p> <p>Niepełnosprawność – pojęcia i definicje, zasady orzekania o stopniu niepełnosprawności, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych, Państwowy Fundusz Osób Niepełnosprawnych, Karta Praw Osób Niepełnosprawnych</p> <p>Działalność organizacji pozarządowych – organizacje pożytku publicznego i wolontariat. Strategiczne kierunki działania Ministra Zdrowia w zakresie polityki społecznej i zdrowotnej. Polityka lekowa państwa.</p> <p>Narodowy Program Zdrowia – założenia, cele, zadania, oczekiwania. Programy polityki zdrowotnej państwa</p> <p>Główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne w Polsce. Patologia rodziny. Bezdomność, system pomocy bezdomnym w Polsce i na świecie. Reformy wprowadzające mechanizmy rynkowe do polityki społecznej</p>	
--	--	--	--	---	--

18.	Mikrobiologia z parazytologią	2	K_W04 K_W25 K_U01 K_K01 K_K10	Budowa i fizjologia mikroorganizmów: bakterii, wirusów i grzybów Metody hodowli mikroorganizmów zdolności adaptacyjne bakterii; mechanizmy antybiotykooporności metody selekcji i identyfikacji drobnoustrojów metody monitorowania czystości mikrobiologicznej środowiska hodowla i selekcja komórek bakteryjnych metody rozpoznawania i identyfikacji mikroflory swoistej i zakażającej w placówkach ochrony zdrowia podział, budowa i cykl życiowy pasożytów wiedza z zakresu problemów i zadań współczesnej parazytologii w procesie powstawania i szerzenia się chorób wiedza na temat biologii pasożytów człowieka i mechanizmów obronnych człowieka w przebiegu chorób pasożytniczych rozpoznanie głównych pasożytów człowieka i metod unikania zakażeń pasożytami dane epidemiologiczne	Test, wykonanie zadania, odpowiedź ustna
19.	Zarządzanie finansami i kontroling	3	K_W 23 K_W17 K_W03 K_U16 K_U08 K_K08	Istota i zakres rachunkowości zarządczej Pojęcie kosztów i ich klasyfikacja Kalkulacja kosztów Modele rachunku kosztów Analiza prognozy rentowności Decyzje cenowe Budżetowanie jako metoda zarządzania Zasady klasyfikowania kosztów Grupowanie kosztów w ewidencji księgowej Procedury rozliczania kosztów Metody i zasady kalkulacji kosztów Konstruowanie rachunku kosztów Ustalanie prognozy rentowności Metody ustalania cen Krótkookresowe rachunki decyzyjne Zasady i metody budżetowania Ustalanie odchyleń i ich analiza	test

20.	Organizacja i zarządzanie w ochronie zdrowia	3	K_W03 K_W13 K_W14 K_W15 K_U03 K_U10 K_U09 K_K05	Przedstawienie transformacji systemu ochrony zdrowia zdrowotnej w Polsce. Prezentacja historii rozwoju system ochrony zdrowia w Polsce od okresu przedwojennego do roku 2004, Prezentacja zmian w wybranych systemach ochrony zdrowia na Świecie Prezentacja podstaw (prawnych) funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w Polsce Prezentacja źródeł finansowania systemu opieki zdrowotnej w Polsce i w wybranych krajach, Prezentacja zależności pomiędzy finansowaniem systemu opieki zdrowotnej a dostępem do świadczeń medycznych, Prezentacja podstawowych pojęć z organizacji i zarządzania Prezentacja metod i technik organizacji i zarządzania Prezentacja możliwości implementacyjnych wybranych metod i technik organizacji i zarządzania Kontynuacja ćwiczenia – procesy zachodzące w placówkach medycznych Omówienie procesu podejmowania decyzji Zarządzanie czasem – praktyczne wykorzystanie metod zarządzania czasem, Filozofia TQM (Total Quality Management) – kompleksowe podejście do zarządzania placówką zdrowotną Filozofia KIZEN (narzędzia i techniki KIZEN) Polityka zdrowotna.	Wykonanie zadania, odpowiedź ustna,
-----	--	---	--	---	-------------------------------------

21.	Język obcy (I i II semestr)	3	K_W01 K_W04 K_W09 K_W12 K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U09 K_U15 K_K01 K_K02 K_K11	Studia i studiowanie. Praca magisterska. Podstawowe pojęcia z zakresu zdrowia Profilaktyka zdrowotna: zasady, fazy, przykłady interwencji. Etiologia i klasyfikacja chorób. Problematyka chorób rzadkich. Epidemiologia: mierniki i trendy epidemiologiczne. Nowotwory: profilaktyka i leczenie. Stres: mechanizmy stresu i strategie radzenia sobie ze stresem. Kwestionariusze i badania kwestionariuszowe. Skuteczna komunikacja e-mailowa i telefoniczna. Rozmowa kwalifikacyjna. Formułowanie wypowiedzi ustnych (w tym prezentacji konferencyjnych) i pisemnych (w tym streszczeń artykułów branżowych), rozumienie piśmiennictwa i materiałów audio/wideo, oraz opanowanie słownictwa i struktur gramatycznych dotyczących ww. zagadnień	Wykonanie zadania, odpowiedź ustna, Test, prezentacja, projekt
-----	-----------------------------	---	---	--	---

22.	Seminarium magisterskie	5			
23.	Przysposobienie biblioteczne	0	K_K04	Jak wygląda i gdzie znajduje się Biblioteka? Zasady korzystania z Biblioteki. Jak można wypożyczyć książki? Katalog biblioteczny – instrukcja obsługi. Konto Czytelnika Zdalne korzystanie ze zbiorów. Miejsca do nauki. Usługi Biblioteki. Komputery w Bibliotece.	Test
24.	Szkolenie BHP	0	K_W19	Wybrane regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Ogólne zasady bezpiecznej pracy i nauki w laboratoriach, klinikach, na salach ćwiczeń oraz ochrona zdrowia i życia przed czynnikami niebezpiecznymi. Postępowanie w razie wypadku podczas nauki i pracy, w tym zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Ochrona przeciwpożarowa.	
25.	Szkolenie z zakresu prac i obowiązków studenta	0			
26.	Praktyka z zakresu funkcjonowania systemu ochrony zdrowia	4	K_W03 K_W25 K_U02 K_K05	Weryfikowanie pozyskanej wiedzy, rozwijanie praktycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych w do wykonywania różnych zadań w systemie ochrony zdrowia. Możliwości współpracy podmiotu leczniczego z innymi jednostkami: samorządowymi, finansującymi działalność podmiotu oraz z zakresu zdrowia publicznego. Pozyskanie wiedzy dotyczącej celów strategicznych, taktycznych i operacyjnych (w zależności od możliwości) oraz zadań jednostki i/lub podjednostki, w której odbywa praktyki. Analiza otoczenia podmiotu, jego mocne i słabe strony i ich wpływ na funkcjonowanie jednostki, definiowanie strategii działania podmiotu.	Wykonanie zadania
27.	Fakultet	1			

28.	Zdrowie globalne	2	K_W25 K_W13 K_W22 K_W10 K_W05 K_W10 K_W30 K_U03 K_U04 K_U07 K_U06 K_U09 K_K07 K_K13 K_K02	Zdrowie globalne - pojęcie i zakres. Organizacje międzynarodowe i organizacje pozarządowe ich rola w globalnej polityce zdrowotnej. Najważniejsze problemy zdrowotne w skali globalnej (m.in.: etiologia, epidemiologia, profilaktyka) - malaria, gruźlica, HIV-AIDS, WZW. Wybrane choroby niedoceniane - NOMA. Nierówności w zdrowiu i dostępie do opieki zdrowotnej na świecie. Bezpieczeństwo żywnościowe na świecie - wybrane aspekty, Globalny Indeks Głodu. Zagrożenia środowiskowe dla zdrowia na wybranych przykładach. Zdrowie migrantów.	Test, odpowiedź ustna, wykonanie zadania
29.	Instytucje opieki zdrowotnej - zachowania organizacyjne i rozwój	2	K_W05 K_W13 K_W16 K_W17 K_W19 K_U02 K_U05 K_U10 K_K10 K_K05 K_K03	Wprowadzenie do funkcjonowania instytucji opieki zdrowotnych – podstawowe pojęcia i terminy. Bezpieczeństwo zdrowotne Polaków - programy zdrowotne i programy polityki zdrowotnej. Jakość a efektywność w systemie ochrony zdrowia. Procedury akredytacyjne zakładów opieki zdrowotnej – podstawowe pojęcia założenia i cele. Funkcjonowanie podmiotów leczniczych oraz sposoby ich komunikacji. Struktura finansowania systemu ochrony zdrowia. Metody zarządzania czasem jako sposoby wspierające rozwój organizacji.	Test

30.	Nadzór sanitarno-epidemiologiczny. Higiena ogólna i szpitalna	2	<p>K_W02 K_W14 K_W03 K_W08 K_W11 K_U17 K_U03 K_U16 K_U12 K_K05 K_K07</p>	<p>Rozwój nadzoru sanitarno-epidemiologicznego. Podstawowe pojęcia i definicje stosowane w nadzorze sanitarno-epidemiologicznym. Instytucje zajmujące się nadzorem sanitarno - epidemiologicznym w Polsce i na świecie w kontekście Międzynarodowych Przepisów Zdrowia oraz przepisów prawnych obowiązujących w UE.</p> <p>Nadzór sanitarno-epidemiologiczny nad bezpieczeństwem żywności i żywienia. Przepisy prawne regulujące produkcję żywności w warunkach domowych</p> <p>Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych w Polsce.</p> <p>Nadzór nad suplementami diety oraz kosmetykami w Polsce.</p> <p>Podstawowe przepisy prawne dotyczące nadzoru nad zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną. Postępowanie z odpadami medycznymi w placówkach opieki zdrowotnej. Zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania i likwidacji skutków ataku bioterrorystycznego oraz zwalczania ognisk chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych.</p> <p>Procedury dekontaminacji zapobiegające zakażeniom związanym z opieką zdrowotną</p> <p>Drobnoustroje chorobotwórcze występujące w opiece zdrowotnej. Nadzór nad stosowaniem antybiotyków.</p> <p>Nadzór na chorobami zawodowymi w opiece zdrowotnej w Polsce.</p> <p>Przygotowanie planu higieny w podmiotach innych niż udzielające świadczeń zdrowotnych, a w których dochodzi do przzerwania ciągłości tkanek ludzkich.</p>	<p>Test, wykonanie zadania, projekt, odpowiedź ustna</p>
-----	---	---	--	---	--

31.	Innowacje w ochronie zdrowia	2	K_W25 K_W23 K_W22 K_W20 K_W 18 K_W17 K_W12 K_W11 K_W10 K_W09 K_W 08 K_W06 K_W04 K_W03 K_U19 K_U14 K_U13 K_U11 K_U07 K_U06 K_U04, K_U03, K_U02, K_K08 K_K06 K_K02 K_K01	Przegląd projektów z ostatnich lat i miesięcy wyznaczających kierunki zastosowań w medycynie Rola zespołów interdyscyplinarnych w budowaniu projektów innowacyjnych Czynniki wspierające i hamujące innowacje Wpływ badań interdyscyplinarnych na rozwój projektów innowacyjnych Projekty Startup w praktyce	Odpowiedź ustna, zaliczenie ustne
32.	Polityka społeczna i zdrowotna Unii Europejskiej	2	K_W07, K_W11 K_U05, K_K05	Unia Europejska: geneza, insygnia, obywatelstwo i języki w UE. Karta Praw Podstawowych Powstanie wspólnot europejskich. Kwestie społeczne i zdrowotne w traktatach założycielskich Główne instytucje UE: skład i kompetencje Proces decyzyjny: stanowienie prawa w UE. Prawo unijne: geneza, rodzaje i znaczenie aktów prawa unijnego. Problematyka społeczna i zdrowotna w prawie unijnym Główne cele, instrumenty UE w dziedzinie polityki społecznej i zdrowotnej: program socjalne i zdrowotne. Warunki konsolidacji unijnej polityki społecznej i zdrowotnej Wspólnotowe rozwiązywanie problemów społecznych i zdrowotnych. Kształtowanie budżetu UE Elementy wniosku o dotacje unijne omówienie stałych elementów wniosku o dotację Podanie	Odpowiedź ustna, test, projekt

				<p>przykładów najczęściej występujących błędów. Umiejętność budowania wiarygodności oraz wykazywanie się kompetencjami przy realizacji projektu</p>	
33.	Promocja zdrowia, edukacja i komunikacja społeczna	3	<p>K_W22 K_W21 K_W09 K_W07 K_W05 K_U11 K_U02 K_K02 K_K03</p>	<p>Edukacja zdrowotna w wybranych grupach wiekowych i wybranych problemach zdrowotnych (m.in. próchnica, choroby układu krążenia, zagrożenia środowiskowe, alergie, nikotynizm). Komunikacja profesjonalista medyczny-pacjent. Metody aktywizacji pacjenta. Motywowanie pacjenta do zmiany zachowań zdrowotnych. Ocena kondycji działań edukacji zdrowotnej, profilaktyki i promocji zdrowia w wybranych obszarach. Wybrane programy promocji zdrowia. Tworzenie i monitorowanie programów promocji zdrowia. Edukacja zdrowotna w zakresie racjonalnego żywienia. Środowisko a zdrowie. Świadomość konsumencka na rynku suplementów diety. Świadomość społeczna w zakresie szczepień.</p>	Test, wypowiedź ustna
34.	Bioetyka	3	K_W27	<p>Narodziny, geneza i rozwój bioetyki Podstawowe pojęcia i stanowiska w bioetyce Problematyka dylematu bioetycznego</p>	Projekt, wykonanie zadania

			K_U08 K_K09	Problemy bioetyczne dotyczące początków trwania i końca życia człowieka	
35.	Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	1	K_W03 K_W24 K_U01 K_U04 K_U17 K_K07 K_K11	<p>WPROWADZENIE DO TEMATYKI UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I ZDROWOTNYCH W POLSCE: Konstytucyjne podstawy: Historia polskiego systemu ubezpieczeń społecznych. Akty normatywne regulujące tematykę ubezpieczeń społecznych w Polsce: Historia ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce. Początki powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego w RP, Akty normatywne regulujące tematykę ubezpieczenia zdrowotnego w Polsce</p> <p>SYSTEM UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE: Minister Rodziny i Polityki Społecznej. Instytucje funkcjonujące w systemie ubezpieczeń społecznych. Rodzaje ubezpieczeń społecznych. Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym. Okresy podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Dobrowolne ubezpieczenia społeczne. Zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych. Wysokość składek na ubezpieczenia społeczne. Finansowanie składek na ubezpieczenia społeczne. Ustalanie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Płatnicy składek na ubezpieczenia społeczne. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego Praktyczne informacje z zakresu ubezpieczeń społecznych.</p> <p>SYSTEM UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO W POLSCE: Modele finansowania opieki zdrowotnej na świecie, w tym model finansowania opieki zdrowotnej w RP. Minister Zdrowia. Instytucje funkcjonujące w systemie ubezpieczenia zdrowotnego w Polsce. Zasady podlegania obowiązkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Decyzja uprawniająca do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej. Oświadczenia potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej Finansowanie ubezpieczenia zdrowotnego. Finansowanie leczenia cudzoziemców w Polsce. EKUZ. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE NA ŚWIECIE</p>	Test, odpowiedź ustna, wykonanie zadania,

36.	Prawo zamówień publicznych	2	K_W03 K_U17 K_K05	Istoty i podstawowej terminologii z zakresu zamówień publicznych Zakres, systematyka, zasady, źródła prawa zamówień publicznych Podstawowe umowy dot. zamówień publicznych Podstawowa terminologia z zakresu prawa zamówień publicznych	test
37.	Health Technology Assessment	2	K_W03 K_W21 K_U04 K_K08	HTA. Wiadomości wstępne Analiza problemu decyzyjnego Analiza kliniczna Analiza ekonomiczna Analiza wpływu na budżet Jakość życia- Qaly EBM Naukowe bazy danych Przegląd systematyczny Analiza problemu decyzyjnego; Analiza medyczna; Analiza ekonomiczna; Analiza wpływu na system ochrony zdrowia; Krytyczna analiza źródeł	Projekt, test
38.	Choroby cywilizacyjne	3	K_W01 K_W22 K_W12 K_U01 K_U04 K_U17 K_K02	Poznanie zagadnień dotyczących genezy, przedmiotu i zakresu chorób cywilizacyjnych jako dyscypliny naukowej i działalności praktycznej Poznanie najważniejszych problemów w dziedzinie chorób cywilizacyjnych w Polsce i na Świecie	Test, odpowiedź ustna,
39.	Przedstawicielstwo medyczne	2	K_W05 K_W06 K_W07 K_W09 K_W12 K_W16 K_W22 K_W27 K_U02 K_U03 K_U06 K_U11 K_U12 K_U18 K_K02 K_K05 K_K07 K_K08	Charakterystyka pracy przedstawiciela medycznego, zasady pracy w korporacjach. Zarządzanie i organizacja czasu pracy. Zarządzanie zasobami ludzkimi. Zarządzanie stosunkami interpersonalnymi i komunikowaniem się w organizacjach. Zarządzanie grupami i zespołami roboczymi. Typy osobowości oraz ich wpływ na charakter relacji handlowych. Techniki negocjacji handlowych. Marketing produktów farmaceutycznych. Codzienna praca i obowiązki przedstawiciela medycznego. Rekrutacja przedstawiciela medycznego	Odpowiedź ustna, wykonanie zadania,

			K_K09		
40.	Nowoczesne techniki diagnostyczne	2	K_W04 K_U12 K_K10	podstawy wybranych metod diagnostyki obrazowej i izotopowej współczesne metody diagnostyki narządu ruchu wybrane metody diagnostyki kardiologicznej nowoczesne metody diagnostyki andrologicznej oraz badania ultrastrukturalnego i genetycznego nowoczesne metode diagnostyki ginekologicznej oraz badania genetycznego wybrane metody diagnostyki narządu wzroku - optyczna koherentna tomografia komputerowa OCT techniki molekularne stosowanych w diagnostyce genetycznej współczesne metody diagnostyki zakażeń wirusowych, bakteryjnych i grzybiczych metodą PCR podstawy identyfikacji gatunkowej i osobniczej oraz stosowanych w tym celu technik molekularnych zasady badań cytogenetycznych metody diagnostyki immunologicznej wykorzystanie cytometrii w diagnostyce medycznej wybrane zagadnienia diagnostyki zaburzeń snu	Test, wykonanie zadania, odpowiedź ustna
41.	Seminarium magisterskie (sem I)	7			
42.	Fakultet	1			
43.	Diagnostyka medyczna. Interpretacja wyników.	3	K_W04 K_U12 K_K10	Podstawy wybranych metod diagnostyki obrazowej i izotopowej współczesne metody diagnostyki narządu ruchu wybrane metody diagnostyki kardiologicznej nowoczesne metody diagnostyki andrologicznej oraz badania ultrastrukturalnego i genetycznego nowoczesne metode diagnostyki ginekologicznej oraz badania genetycznego wybrane metody diagnostyki narządu wzroku - optyczna koherentna tomografia komputerowa OCT techniki molekularne stosowanych w diagnostyce genetycznej współczesne metody diagnostyki zakażeń wirusowych, bakteryjnych i grzybiczych metodą PCR podstawy identyfikacji gatunkowej i osobniczej oraz stosowanych w tym celu technik molekularnych zasady badań cytogenetycznych metody diagnostyki immunologicznej wykorzystanie cytometrii w diagnostyce medycznej wybrane zagadnienia diagnostyki zaburzeń snu	Test

44.	Prawo farmaceutyczne	1	K_W07 K_W13 K_U04 K_K01	<p>Podstawy prawa. Organizacja systemu ochrony zdrowia w Polsce. Ustawa o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. System ubezpieczeń zdrowotnych. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.</p> <p>Prawo farmaceutyczne w Polsce i Unii Europejskiej. Rola i zadania Nadzoru Farmaceutycznego oraz Izb Aptekarskich. Rejestracja produktów leczniczych i wyrobów medycznych. Wytwarzanie produktów leczniczych. Uregulowania prawne dotyczące obrotu środkami farmaceutycznymi - hurtownie, apteki, obrót pozaapteczny. Reklama leków. Zasady systemu refundacyjnego. Czynności kierownicze i zarządzanie apteką. Odpowiedzialność prawna i zawodowa farmaceutów. Prawne aspekty prowadzenia opieki farmaceutycznej.</p>	Odpowiedź pisemna,
45.	Nauka o leku	2	K_W03 K_W04 K_W17 K_W20 K_W21 K_W22 K_W25 K_U03 K_U07 K_U12 K_U16 K_U17 K_K02 K_K08	<p>Podstawowe informacje o leku. Drogi podania leków. Farmakokinetyka i farmakodynamika leków. Podział leków na grupy w zależności od ich mechanizmów działania. Znaczenie wytycznych w ustalaniu standardów farmakoterapii na przykładzie leków.</p> <p>przeciw nadciśnieniowych.</p> <p>Działania niepożądane leków. Klasyfikacja i zgłaszanie działań niepożądanych.</p> <p>Postać leku. Dostępność biologiczna leków. Biorównoważność. Leki oryginalne i odtwórcze. Badania kliniczne. Bezpieczeństwo stosowania leku w badaniu klinicznym.</p> <p>Działania niepożądane leków.</p> <p>Bezpieczeństwo stosowania leków w ciąży i laktacji. Gospodarka wyrobami medycznymi w szpitalu. Receptariusz szpitalny.</p> <p>Medycyna oparta na dowodach naukowych – znaczenie w farmakoterapii.</p> <p>Bezpieczeństwo stosowania leków w pediatrii i geriatricii.</p> <p>Analiza błędów lekowych.</p>	Test, odpowiedź pisemna

46.	Biotechnologia w medycynie	3	K_W04 K_W19 K_W25 K_U03 K_U04 K_K06 K_K08	Wprowadzenie do biotechnologii jako dziedziny nauki Biofarmaceutyki Wykorzystanie białek rekombinowanych w medycynie Organizmy modyfikowane genetycznie Założenia i strategie terapii genowej Zastosowanie terapii genowej Szczepionki klasyczne i nowej generacji Charakterystyka i źródła komórek macierzystych Zastosowania komórek macierzystych w medycynie Antybiotyki. Bakteriofagi jako alternatywa antybiotykoterapii Przygotowanie insertu do klonowania. Hodowle bakteryjne Izolacja plazmidu na małą skalę. Elektroforetyczna analiza plazmidu Analiza restrykcyjna Ligacja insertu z wektorem Transformacja bakterii	Odpowiedź ustna, odpowiedź pisemna, wykonanie zadania
47.	Klasyfikacja medyczna. Kodowanie procedur. Systemy informatyczne	2	K_W23 K_W18 K_W17 K_W11 K_U05 K_U06 K_U13 K_U02 K_K05	Pojęcie dokumentacji medycznej, rozpoznania choroby, świadczenia medycznego, procedury medycznej, systemu klasyfikacji, kodowania. Zastosowanie języka naturalnego i metajęzyka w dokumentacji i klasyfikacji medycznej. Pojęcie, konstrukcja i zastosowanie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10. Klasyfikacja ICD-11 jako następczyni ICD-10. Pojęcie, konstrukcja i zastosowanie Międzynarodowej Klasyfikacji Procedur Medycznych ICD-9-CM Pojęcie i zasady funkcjonowania systemu Jednorodnych Grup Pacjentów. Pojęcie, konstrukcja i zastosowanie Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia ICF Znaczenie klasyfikacji medycznych i kodowania procedur w prowadzeniu badań klinicznych.	test
48.	Dokumentacja badania klinicznego	3	K_W20 K_U17 K_K03	Regulacje prawne określające wymogi dotyczące dokumentacji badań klinicznych. Definicja dokumentacji źródłowej i sposoby jej weryfikacji. Podstawowa dokumentacja badania klinicznego (Akta Sponsora i Akta Badacza). Zasady przechowywania dokumentacji medycznej. Informacja dla Pacjenta oraz proces uzyskiwania Świadomej Zgody Pacjenta na Udział w Badaniu Klinicznym (ICF). Najczęstsze błędy w procesie uzyskiwania Świadomej Zgody Pacjenta na Udział w Badaniu Klinicznym. Definicja ciężkich zdarzeń niepożądanych i kryteriów ciężkości. Elementy składowe Protokół Badania klinicznego. Elementy składowe Broszury Badacza i Charakterystyki Produktu Leczniczego	Odpowiedź pisemna, test

49.	Procedury w badaniach klinicznych	2	K_W18 K_U14 K_U15 K_K01 K_K09	<p>Definicja procedury i sposoby jej przestrzegania. Odstępstwa od procedury. Uzasadnienie odstępstwa. Poprawa jakości w toku prowadzonego badania z uwzględnieniem wyników kontroli. Zasady przechowywania dokumentacji medycznej. Obieg dokumentacji badania w jego toku. Procedura uzyskiwania Świadomej Zgody Pacjenta na udział w badaniu klinicznym. Procedura uzyskiwania zgody na udział osoby małoletniej w badaniu. Procedura raportowania zdarzeń niepożądanych (AE) i ciężkich zdarzeń niepożądanych (SAE). Wdrożenie badania klinicznego jednostce. Obieg informacji dotyczącej badania w jednostce. Nadzór nad transportem, przechowywaniem, dystrybucją i utylizacją badanego produktu leczniczego. Kontrola opisanych procesów.</p>	Wykonanie zadania
50.	Farmakoekonomika	2	K_W07 K_W11 K_W15 K_W21 K_U04 K_U06 K_U09 K_K04	<p>Wprowadzenie do farmakoekonomiki – definicja farmakoekonomiki, farmakoekonomika jako nauka interdyscyplinarna. Zakres, znaczenie i rola analiz farmakoekonomicznych w gospodarce lekiem. Podstawowe typy analiz farmakoekonomicznych. Sposoby pomiaru skuteczności leczenia. Praktyczne zastosowanie analiz farmakoekonomicznych na przykładach. Definicja i sposoby oceny jakości życia pacjenta - ocena opłacalności leczenia, definicje jakości życia; jakość życia w wymiarze: psychologicznym, społecznym ekonomicznym, medycznym, etycznym; poziomy oceny jakości życia; metody pomiaru jakości życia; pomiar preferencji. Ekonomiczne aspekty receptariusza szpitalnego. Analiza wpływu na budżet (Budget impact analysis) – analiza wpływu na budżet – definicje; cel BIA; co uwzględnić w analizie wpływu na budżet; źródło danych potrzebne do analizy BIA; jak wyliczyć koszty połączenia interwencji w analizie BIA. Miejsce AOTMiT w systemie refundacji leków; cele AOTMiT; wytyczne przeprowadzenia Oceny Technologii Medycznych (HTA), cele wytycznych HTA i elementy oceny technologii medycznych. System zdrowotny w Polsce; źródło finansowania opieki zdrowotnej w Polsce. Ekonomiczna ocena programów zdrowotnych. Raport HTA. Analizy opłacalności technologii medycznych. Koszty i QALY.</p>	odpowiedź ustna, test analiza przypadku

				<p>Scenariusze kontraktowe w BIA - analiza wpływu na budżet.</p> <p>Wytoczne oceny technologii medycznych. Wyroby medyczne (medical devices).</p> <p>Zarządzanie ograniczonymi zasobami w ochronie zdrowia. Koszty jakości.</p> <p>Zasady refundacji leków oraz organizacji systemu ochrony zdrowia w Polsce. Modelowanie ekonomiczne.</p> <p>Farmakoekonomiczne aspekty leczenia wybranych jednostek chorobowych. Dyskontowanie i PPP.</p> <p>Medyczne bazy danych.</p> <p>Metaanaliza oraz przegląd systematyczny jako odstawa analizy efektywności klinicznej. Analiza weryfikacyjna AOTMIT.</p>	
51.	Podstawy prawne zarządzania kryzysowego	2	<p>K_W08</p> <p>K_W30</p> <p>K_U20</p> <p>K_K03</p> <p>K_K05</p> <p>K_K12</p>	<p>Pojęcie zarządzania kryzysowego.</p> <p>Zagrożenia naturalne i celowe.</p> <p>Podstawy prawne zarządzania kryzysowego.</p> <p>Zasady i etapy zarządzania kryzysowego.</p> <p>Plan zarządzania kryzysowego.</p> <p>instytucje i poziomy zarządzania kryzysowego.</p> <p>Planowanie działań - plan zarządzania kryzysowego.</p> <p>Siły ratownicze w zarządzaniu kryzysowym.</p> <p>Wybrane podmioty uczestniczące w zarządzaniu kryzysowym.</p> <p>Infrastruktura krytyczna.</p>	test
52.	Zarządzanie i ochrona danymi osobowymi i informacjami niejawnymi	1	<p>K_W14</p> <p>K_W17</p> <p>K_U04</p> <p>K_K08</p>	<p>Wskazanie podstawowych źródeł prawa oraz terminologii związanej z ochroną danych osobowych.</p> <p>Problematyka danych medycznych oraz zasad ich ochrony.</p> <p>Rola administratora danych osobowych oraz podmiotów przetwarzających wraz z charakterystyką inspektora danych osobowych.</p> <p>Dokumentacja z zakresu ochrony danych osobowych.</p> <p>Obowiązek informacyjny w zakresie przetwarzania danych osobowych w dokumentacji medycznej.</p> <p>Możliwości udostępnienia danych osobowych w dokumentacji medycznej.</p> <p>Umowy dotyczące danych osobowych medycznych.</p> <p>Zabezpieczenie danych osobowych medycznych.</p> <p>Odpowiedzialność za naruszenie zasad ochrony danych osobowych.</p>	Projekt
			<p>K_W01</p> <p>K_W03</p> <p>K_W10</p> <p>K_W18</p> <p>K_W29</p>	<p>Polska jako podmiot bezpieczeństwa narodowego.</p> <p>Interesy narodowe i cele strategiczne bezpieczeństwa narodowego państwa. Wymiar globalny, regionalny i krajowy bezpieczeństwa narodowego. Zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego państwa.</p>	Test, diagnoza przypadku, wykonanie zadania, odpowiedź ustna

53.	Polityka i strategia bezpieczeństwa narodowego państwa	2	K_W08 K_W14 K_W30 K_U03 K_U04 K_U06 K_U10 K_U13 K_U20 K_K01 K_K03 K_K06 K_K07 K_K08 K_K10 K_K12	Działania obronne, ochronne, gospodarcze, społeczne i zdrowotne w sferze bezpieczeństwa narodowego państwa Bezpieczeństwo społeczne i zdrowotne jako podsystem bezpieczeństwa narodowego państwa. Jakość a bezpieczeństwo w praktyce szpitalnej: gospodarka lekiem, istota i gospodarowanie odpadami medycznymi. Bazy danych i aplikacje w realiach gospodarki lekowej i odpadami medycznymi.	
54.	Organizacja i funkcjonowanie centrów kryzysowych	2	K_W01 K_W08 K_W30 K_U20 K_K01 K_K12	Ochrona ludności - zadania administracji publicznej. Miejsce Zarządzania Kryzysowego oraz koordynacja klęsk żywiołowych i postępowanie w sytuacjach katastrof. Funkcjonowanie powiatowych, wojewódzkich Centrów Zarządzania Kryzysowego. Współdziałanie administracji rządowej i samorządowej z Wojskami Obrony Terytorialnej Wojewódzki Plan Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne Bioterroryzm	Odpowiedź ustna
55.	Trening umiejętności praktycznych - rozwiązywanie konfliktów i mediacje społeczne	1	K_W06 K_W08 K_U20 K_K06	Definiacja konfliktu Rodzaje konfliktów Strategie rozwiązywania konfliktów	Odpowiedź ustna. Wykonanie zadania. Praca pisemna

56.	Zarządzanie finansami podmiotów ochrony zdrowia	2	K_W03 K_W 23 K_W17 K_W03 K_U16 K_U08 K_K08	Kalkulacja kosztów podmiotu ratownictwa medycznego Analiza i ustalanie prognozy rentowności podmiotu ratownictwa medycznego Procedury rozliczania kosztów podmiotu ratownictwa medycznego Metody ustalania cen Krótkookresowe rachunki decyzyjne Zasady i metody budżetowania i dysponowania budżetem podmiotu ratownictwa medycznego Ustalanie odchyleń od planów finansowych i ich analiza	Test
57.	Identyfikacja zagrożeń i sytuacji kryzysowych	2	K_W01 K_U20 K_K01 K_K12	Identyfikacja i określenie obszarów i źródeł ryzyka, ustalenie priorytetów Ocena zakresu prawdopodobieństwa, ewentualnych strat Postępowanie z zagrożeniami i ryzykiem – unikanie, redukcja, transfer Kontrola i zapobieganie, rozmowy z decydentami, ustalanie planów działania Finansowanie ryzyka- ubezpieczenia, ponoszone koszty -przykłady	Projekt
58.	Gry decyzyjne w zarządzaniu	1	K_W01 K_W08 K_W30 K_U20 K_K01 K_K12	Analiza sytuacji kryzysowej Zastosowanie gier decyzyjnych w różnych sytuacjach kryzysowych występujących w ochronie zdrowia Przebieg i wynik gry decyzyjnej Omówienie wyników gry decyzyjnej	Projekt, odpowiedź ustna
59.	Logika w sytuacjach kryzysowych	1	K_W08 K_U20 K_K07	Definiowanie sytuacji kryzysowej. Czynniki wpływające na analizę sytuacji i podejmowanie decyzji w sytuacji kryzysowej Błędy poznawcze pojawiające się w sytuacji zagrożenia	test
60.	Profilaktyka i edukacja zdrowotna oparta na dowodach naukowych	1	K_W06 K_W12 K_W14 K_W15 K_W18 K_W19 K_K10 K_K11 K_K16	Profilaktyka i edukacja zdrowotna oparta na dowodach naukowych. Wykorzystanie medycyny opartej na dowodach naukowych w profilaktyce i edukacji zdrowotnej.	Test, Wykonanie zadanie

61.	Koordynowanie programów zdrowotnych	1	K_W06 K_W12 K_W14 K_W15 K_W18 K_W19 K_W21 K_W42 K_U01 K_U04 K_U09 K_U13 K_U18 K_U19 K_U22 K_U29 K_U30 K_K01 K_K07 K_K10 K_K11 K_K16	Zasady koordynowania programów polityki zdrowotnej. Programy profilaktyki i promocji zdrowia –podstawowe zagadnienia, wybrane źródła do samodzielnego poszukiwania informacji w projektowaniu i zarządzaniu programami. Zasady zarządzania programami profilaktyki i promocji zdrowia zgodnie z wytycznymi agencji centralnych (w tym AOTMiT). Zastosowanie metod monitorowania i ewaluacji programów profilaktyki i promocji zdrowia.	Odpowiedź ustna. Wykonanie zadania. Praca pisemna
62.	Dydaktyka edukacji zdrowotnej w szkole ponadpodstawowej	5	K_W36 K_U24 K_K14	Cele i zadania dydaktyki i wychowania zdrowotnego. Nowoczesny model nauczania-uczenia się i edukacji zdrowotnej w szkole ponadpodstawowej. Diagnoza w edukacji zdrowotnej. Klasyfikacja efektów uczenia się. Etapy planowania edukacji zdrowotnej w szkole ponadpodstawowej. Planowanie pracy dydaktyczno – wychowawczej nauczyciela. Formy organizacyjne i typy zajęć. Projekt programu edukacyjnego i scenariusza zajęć w szkole ponadpodstawowej. Wykorzystanie metod aktywizujących w kształceniu zawodowym oraz w edukacji zdrowotnej. Projektowanie zajęć dydaktycznych z edukacji zdrowotnej. Ewaluacja procesu dydaktycznego w edukacji zdrowotnej. Przygotowanie merytoryczne, metodyczne i organizacyjne studentów do realizacji zajęć w szkole ponadpodstawowej	Test, projekt, odpowiedź ustna
63.	Profilaktyka i edukacja w chorobach zakaźnych	2	K_W01 K_U02 K_U07 K_W31	Poznanie sytuacji zdrowotnej ludności Polski, w tym w zakresie chorób zakaźnych. Analizowanie wybranych chorób zakaźnych i zagrożeń dla zdrowia publicznego wynikających z pandemii i epidemii. Uzyskanie wiedzy na temat szczepień ochronnych w kontekście promocji zdrowia i profilaktyki. Poznanie wiedzy na temat aktualnych zaleceń w zakresie	test

				<p>higieny dzieci i młodzieży. Choroby zakaźne - rodzaje, epidemiologia, diagnostyka, leczenie, profilaktyka. Zasady profilaktyki epidemiologicznej. Sepsa jako stan zagrażający życiu. Pandemie i epidemie jako zagrożenia zdrowia publicznego. Dezinformacja w kontekście zdrowia. Szczepienia ochronne jako narzędzie promocji zdrowia i profilaktyki. Program Szczepień Ochronnych. Higiena a zdrowie człowieka - aktualne zalecenia.</p>	
64.	Etyka w zawodzie nauczyciela	1	<p>K_W33 K_24 K_K14</p>	<p>Etyka jako dyscyplina zajmująca się wartościami moralnymi. Pojęcie wartości, ich sposoby istnienia, klasyfikacja wartości Wartości i normy etyczne w zawodzie nauczyciela Rola autorytetu – budowanie i kreowanie tożsamości zawodowej nauczyciela Nauczyciel – zawód – misja – powołanie Dylematy etyczne nauczycieli</p>	Test, wykonanie zadania
65.	Podstawy pedagogiki SPE	2	<p>K_W34 K_U24 K_K14</p>	<p>Specjalne potrzeby edukacyjne, integracja, inkluzja – ustalenia definicyjne, charakterystyka praktyki szkolnej Charakterystyka uczniów z SPE , ich funkcjonowanie w szkole i metody pracy z nimi Międzynarodowe porównania systemów edukacji (potencjał i ograniczenia)</p>	Test, projekt
66.	Prawo i polityka oświatowa	1	<p>K_W10 K_W35 K_U21</p>	<p>Prawo oświatowe – źródła, definicje i główne zasady Założenia i uwarunkowania polityki oświatowej w Polsce</p>	test
67.	Praktyka pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej	3	<p>K_W36 K_U24 K_K14</p>	<p>Weryfikowanie pozyskanej wiedzy, rozwijanie praktycznych umiejętności i kompetencji potrzebnych do planowania i prowadzenia zajęć edukacyjnych w szkole ponadpodstawowej</p>	Wykonie zadania

*** sposób i metody oceny i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się:**

METODA OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

odpowiedź ustna
 odpowiedź pisemna
 test
 projekt (np. raport, protokół itp.)
 analiza przypadku
 esej
 portfolio
 OSCE/OSPE
 DOPS (direct observation of procedural skills)
 Mini – CEX
 inne, jakie?.....

METODA OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	OPIS
test	forma pisemna obejmująca pytania wielokrotnego wyboru (MCQs), pytania wielokrotnej odpowiedzi (MRQs), pytania typu Extended Matching Items (EMIs) <student wybiera odpowiedź spośród dłuższej kafeterii krótkich odpowiedzi (od 5 do 26, zwykle 8), ukierunkowane klinicznie>, pytania krótkich odpowiedzi (SAQs) student samodzielnie wpisuje krótkie odpowiedzi (1-2 słowa).
esej	refleksyjna forma pisemna, opatrzona kryteriami oceny, wymagająca od studenta twórczej odpowiedzi na zadany temat. Pozwala zweryfikować złożone umiejętności trudne do oceny innymi metodami, takie jak argumentacja, przetwarzanie informacji lub wykorzystywanie ich w nowym kontekście.
portfolio	zbiór udokumentowanych osiągnięć i pracy studenta potwierdzających proces uczenia się, jego postęp oraz refleksję studenta odnośnie doświadczeń edukacyjnych. Może obejmować np. opisy przypadków, wykaz przeprowadzonych procedur, dokumentację przeprowadzonych rozmów z pacjentami, projekty czy refleksyjne eseje.
OSCE/OSPE Objective Structured Clinical/Practical Examination	używany do oceny podstawowych umiejętności klinicznych, technicznych lub komunikacyjnych. Studenci oceniani są na przestrzeni określonej liczby stacji, pomiędzy którymi się rotują. Stacje mogą obejmować udział m.in. prawdziwych lub symulowanych pacjentów, manekinów, symulatorów lub trenerów. Ocena przeprowadzana jest z wykorzystaniem checklisty lub tzw. global rating.
DOPS (direct observation of procedural skills)	obserwacja wsparta ustrukturyzowaną skalą oceny służącą do ewaluacji i udzielenia feedbacku odnośnie wykonywanych przez studenta procedur praktycznych. Zwykle obejmują one ogólną wiedzę na temat procedury, świadomą zgodę pacjenta, przygotowanie do procedury, zachowanie zasad aseptyki, umiejętności techniczne, postępowanie po procedurze oraz umiejętności komunikacyjne.
Mini - CEX	cykl oparty o wielokrotne krótkie kilkunastominutowe obserwacje studenta podczas różnych zajęć klinicznych w odniesieniu m.in. do zbierania wywiadu, badania przedmiotowego, interpretacji ich wyników czy profesjonalizmu i podejścia do pacjenta.